

ECOS DE LA GRAN GUERRA

MANIFEST

sentiment i l'idioma castellà a l'entrar-hi en consorci.

No vull caure en la vulgaritat de dir que per lo tant no podem admetre l'èxit que obtenen aquestes representacions com un èxit de teatre català.

Però hem de dir que ni tant sols es pot admetre com un èxit de teatre.

Aquestes obres que's representen a l'Espanya i al Còmic no poden tenir, emperò, més que una acceptació brillant i efímera, com ja han tingut llurs consemblants en temporades anteriors.

Mentres el gust de l'auditori no arriba al inevitable estragament d'aquesta constant excitació medular, es pot anar sostenit.

Hi ajuda també la elegància amb que solen jugar aquestes obres les primeres actrius.

Cert que tal elegància es redueix moltes vegades a la monerfa del deshàbillé i a les puntes i brodats de la roba interior.

Però això no deixa d'esser un bon comentament d'elegància entre aquestes actrius nostres que tanta els en manca.

Per a sortir-se de la immutable *dona catalana*, que no té cap influència de les elegàncies del gran món, les nostres actrius han trobat en el vaudeville un bon camí.

Es el mateix que han trobat les senyores de la nostra *bona societat* imitant els figurins de les *cocottes* que'l nostre veïnatge amb França ens ofereix en amable població flotant barcelonina.

Y és el mateix que podrien trobar a la llarga tots els nostres comedians i els nostres autors per a arribar a la desitjada creació de la comèdia catalana moderna.

Si les nostres actrius sapiguessin el gest elegant del fumar una cigarreta i del desembragar-se, sense donar coces, del ròssec d'un vestit de saló, i els nostres actors s'arribessin a enterar, per exemple, de que anant de frac ni es porten colls tombats ni es posen els guants a la solapa de l'armilla, es podrien escriure comedies de senyors amb l'esperança de que fossin ben representades.

La presentació de l'Amelia Meyer en la companyia de vaudeville del Còmic i l'estrena de *La presidenta* per l'Elena Jordi poden deixar entendre que ha començat aquesta evolució.

La Meyer no té altra valua artística que la seva presentació i el seu remarcable gest elegantíssim i senyorial, i fa amb això sol la base del seu èxit.

La presidenta, amb tot i les eternes intromissions pornogràfiques del traductor, significa ja una marcadíssima tendència a aquest gènere de transacció que ha preparat entre'ls castellans la decidida transformació en comèdia.

Ens atrevirem a dir que si el públic anava sostenint aquestes campanyes teatrals en l'àrida evolució de transformació, d'aquí a poc temps podríem perdonar les causes pels seus bons efectes.

SUPER

La religió! Per què atacar-la en els carrers i places, volent-la arrencar per força de les conciències? Per què trompetejar-la per les montanyes amb el Sant Crist de pau en una mà i l'arma homicida en l'altra? Per què voler-la conquistar des del peu del canó i no pas des del peu de l'altar? Per què predicar-la sobre el furgó d'artilleria i no pas des de la trona sagrada, sola la volta del temple? Que visca lliure, com va viure amb nostres passats, mes dintre de sa esfera d'acció natural, com ells la tenien!

ANGEL GUIMERA

Veusaquí un altre manifest que, a favor de la causa dels al·liats, s'ha fet públic a Catalunya:

«Els que signem, catalans dedicats als espirituals treballs de l'art, les lletres, la ciència i la política, volem alçar la veu en aquesta hora tràgica de l'història del món. Volem dir la nostra convicció i alhora declarar les nostres simpaties. Ens hi creiem obligats; com a ciutadans de la República universal de l'Esperit, i així mateix com a fills de Catalunya, la qual per l'heretatge riquíssim de la seva vella glòria i per les clares i fortes esperances en son esdevenidor, no pot desinteressar-se de la gran pugna que omple avui l'Europa.

«No sabríem nosaltres guaitar la lluita amb esguard fret i indiferent. Si no hi participem amb les armes, compremem bé que les idees i els sentiments nostres també són dins la batalla. Tenim una convicció i sentim un amor. I hem de proclamar-los altament i noble.

«La nostra convicció és que en la guerra actual els supremos interessos de la justícia i de l'humanitat demanen la victòria del estat de la Triple Intel·ligència.

«I el nostre amor és per la França i l'Anglaterra, posseïdores segles ha de l'alt mestratge civil; per la Bèlgica i la Sèrbia, petits pobles que acaben de donar immortals exemples.

«La simpatia nostra no podia mancar a aquests pobles. I sobre tot, no podia mancar a la França, veïna de Catalunya per la terra i per l'ànima, on, Pirineu enllà, tenim germans nostres, gent de la nostra raça, de la nostra sang, de la nostra llengua. Raça, sang i llengua, que són les del més enlairat capdill dels soldats francesos.

«Als qui combaten per una justa causa, no hem de privar-los del consol espiritual de la nostra pública simpatia. Ni hem tampoc de callar la nostra condemna dels procediments cruels posats en pràctica per aquells bel·ligerants que, negant les convencions amb que la civilització humana havia oposat un aturador a la furiosa violència de la guerra, han fet retrocedir els sistemes de lluita als segles passats i han degradat la força fent-la instrument de venjança i terror.

«Aquestes són les nostres afirmacions categòriques. Estem al costat, en esperit i en anhels, de l'Anglaterra, la França i sos al·liats. Pel seu triomf fem vots cordials des de la terra de Catalunya, a la qual la mar llatina recorda tot-hora quin és el seu lloc.

«A. Rovira i Virgili; Amadeu Hurtado; Joaquim Folch i Torres; Josep Carner; Gabriel Alomar; Joaquim Borralleras; Jesús Pinilla; Ramón Raventós; Josep M.ª Tallada; Carles Costa; Rafel Marquina; Pere Inglada; Joaquim Montaner; Pompeius Gener; Antoni López; Ramón Font; Santiago Rusiñol; Feliu Elías (Apa); Alexandre Plana; J. Pin i Soler; Lluís Massot; R. Campalans; Marius Aguilar; F. Cullí i Verdager; J. Miró; Joan Carner; A. Marsillach; E. Moliné i Brasés; Francesc Pujols; A. Vives; Joaquim Cases-Carbó; J. Agudé Miró; Enric Soler; Josep Burgas; Ignasi Iglesias; Prudenci Bertrana; R. M. Padilla; S. Sanyer i Miquel; M. Utrillo; R. Noguer i Comet; C. Montoliu; Joan Llongueras; Alexandre Cortada; Josep Clarà; Romà Jori; S. Andreu i Barber; Lluís Valeri; R. Turró; J. Montoliu; A. Ramoneda Holder; J. Font; «Picarol»; Josep M.ª Roca; Pere Aldavert;

Antoni Ferrer; Joan Barco; Carles Riba; Isidre Lloret; Joaquim Sunyer; Enric Casanovas; Emili Vallès; Eduart Calvet; doctor Martí i Julià; Salvador Dalí; P. C. Abarca; Pere Corominas; doctor A. Julià Pons; Pompeu Fabra; J. Massó i Torrents; J. M. López Picó; Salvador Alarma; Josep M.ª de Sucre; Olaguer Junyent; Santiago Vinardell; J. Balugera; Oriol Martorell; Domènec Carles; Albert Rusiñol; H. Giner de los Ríos; Joan Passarell; Pere Rahola i Molinas; Carme Karr; Joan de Lasarte i Karr; Jaume Carner; Manel Rius i Rius; E. Díaz Retg; M. Vega i March; Carles Soldevila; J. Aragay; M. Humbert; Josep Rocha; Josep M.ª de Segarra; Carles Jordà; Josep Bertràn i Musitu; J. Puig i Ferrater; Joan Llimona; Josep Llimona; Eladi Homs; J. M.ª Bassols; Joan Serra i Constansó; Ll. Figueras Dotti; R. Suriñach Sentjes; Enric Granados; Alexandre de Riquer; Josep Casadesús; Daniel Girona; Ll. Nicolau d'Olwer; R. Miquel i Planas; Joan Moles; Felip Rodés; A. Suñol; Narcís Oller i Moragas; J. Garriga Massó; Juli Marial; S. Valentí i Camp; Llorenç Ribera; Marián Andreu; Enric Borràs; Joaquim Salvatella; Daniel Riu; doctor Echevarría; Pere Puig Calzada; I. Ribera i Rovira; J. Massó i Ventós; Joan E. Lladó i Vallès; Apeles Mestres; Enric Morera; Doctor Julià.»

NOTES MUSICALS

Sala Mozart

El diumenge passat a la tarda tingué lloc el concert de presentació de tres hermoses joves artistes que busquen en l'art líric el seu pervindre: les senyorettes Carme Antonini, Lluïsa Calvera i Serafina Bignotti, filla aquesta última del nostre particular amic senyor A. Bignotti.

Començà tant simpàtica festa amb el conegut vals de Strauss *Voci di primavera* i *A suon di baci*, de Baldelli, per la tiple lleugera senyoreta Calvera, que posseeix extensió de veu i agilitat de gola; interpretà, ademés, l'aria de *Don Giovanni*, de Mozart, *Un rêve*, de Grieg, *Lakmé (Scena et legenda)*, de Delibes, i *La Farigola*, de Borràs de Palau (versos de Mossèn Cinto), essent força celebrada pel públic.

La senyoreta Bignotti, mezzo-soprano, cantà *Nuvole notturne* (melodia), de Morani, *Caro mio ben*, de Giordano, la romança *Adeu*, de Ferrer, *M'ha preso alla sua ragna*, de Paradis, *Orfeo (Che farò senza Euridice)*, de Gluck, i *Baciar*, de l'Arnau.

En *Orfeo*, de Gluck, demostrà sentir el poema profundament, dient amb molta entremaliadura i gràcia l'arietta *M'ha preso alla sua ragna*. El públic tributà aplaudiments a la senyoreta Bignotti, de la qual, encara que molt jove, pot esperar-se'n, amb vocació i estudi, madurament de les seves aptituds per al cant, puix la seva ductilitat vocal és adaptable a tots el caràcters d'expressió, particularment en la dramàtica.

Referent a la senyoreta Antonini, que interpretà *Alceste*, de Gluck, *Nit estrellada*, de Ferrer, *Bon jour zizon...*, de Delibes, *Plaisir d'amour*, de Martin, i *Adelaida*, de Beethoven, direm que'ns causà bona impressió. No li manca veu; té timbre agradable, i ademés sab dir amb intensitat, bon gust i delicadesa de fraseig. Ens agradà, especialment en *Bon jour zizon...* i en *Plaisir d'amour*. Semblant-nos encara més segura en l'*Adelaida*, de Beethoven. Sigué molt aplaudida.—S.